

forbi det er Udgiftsposter i ganske andre Dilember, og saa faaer man ved en rund Beregning, som blev gjort her sidste Gang, og som jeg opfordrede til, at man skulde gaae naermere ind paa at faae opløst, at der ved at nedlægge de to Statsseminarier i Lyngby og paa Jonstrup vil spares 25,000 Rb. Da der nu ikke fra den ærede Minister, som har den fulde Udgang til nøie at kjende disse Forhold, er fremkommet nogen Indsigelse mod denne Beregnings Rigtighed, saa skal jeg for Mobsættningens Skyld tillade mig at oplyse, hvorledes man, ved blot at betragte Udgiftsposterne i Finantsloven, vil kunne danne sig et Billede af, hvad der virkelig vil blive bespart ved denne Nedlæggelse. Der vil blive bespart mellem 15 til 16,000 Rb., og vil man regne Lønningstillægene med, hvad man naturligtvis maa gjøre for de Nar, hvori de falde, bliver det Noget over 16,000 Rb. Lad det ogsaa gaae høit op i dette Tusinde; det bliver dog ikke 17,000 Rb., det troer jeg at kunne sige efter det Kjendskab, jeg har til disse Forhold, og saa stiller man op efter en rund og løs Beregning, at det bliver 25,000 Rb.! Det var ønskeligt, om det kunde blive bestemt opløst, hvorledes man er kommen til denne Sum.

Men jeg kommer nu til det, som er Hovedsagen i dette Lovforslag, og da stiller jeg Spørgsmaalet ganske paa samme Maade, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Werg), thi hverken den ærede Forslagsstiller eller en eneste af de andre Herrer, som have talt for Lovforslaget, eller den høitærede Minister have seet, fra hvilken Side Spørgsmaalet skal besvares. Jeg stiller mig ikke paa Statsseminariernes Standpunkt; jeg stiller mig heller ikke paa Examinandernes eller de private Seminariers Standpunkt; men jeg stiller mig paa Statens Standpunkt og spørger, om der fra dennes Standpunkt er Trang til at gjøre en saadan Forandring som den foreslaaete, om det er nødvendigt for at tilveiebringe en bedre og skyldigere Uddannelse af Skolelærere, end vi hidtil have hadt, og jeg siger da: Saalænge de Herrer ikke have præsteret Beviis for, at der er nogen Trang til en saadan Forandring, saalænge er

der ingen Nødvendighed for at gaae ind paa det foreliggende Udkast. Dette ubeløfter ikke, at man alligevel kan være villig til at gaae ind paa Forandringer i det Bestaaende, for at imødekomme de høie Naab, der reises om den store Grad af Ullighed, der skulde være tilstede. Naar man gennemgaaer Sagens Historie og seer, hvorfra dette Krav først er fremkommet, saa vil man vistnok finde, at det har en meget usund Rod; men jeg troer, det kan være ligegyldigt, hvorfra slige Ønsker og Krav oprindeligt reise sig; naar de dog i Tidens Løb antage en stærk Charakter, skulle vi give noget efter for dem og imødekomme Fordringerne. Der til er jeg ogsaa villig, og det har jeg viist ved at deeltage i et Forslag om en Examenkommission, et Forslag, som imidlertid ikke har fundet Anklang her. Jeg skal tilføie, at jeg er villig til at gaae endnu videre, end jeg er gaaet ved dette Forslag, og at jeg derfor skal stemme for Lovudkastets Overgang til 2den Behandling; men jeg kan ikke gjøre det, uden at det Spørgsmaal drøftes, hvad det er, som fra Almuekolens Side, fra det Standpunkt, som det ærede Medlem fra Veile Amts 2den Valgkreds med Rette har hævdet, kunde gjøre en Lov som denne til en Nødvendighed, og jeg skal tillade mig i Korthed at udvilde, hvorfor jeg ikke troer, at en saadan Lov er nødvendig — men man kan desuagtet høre sig for Stemmningen, hvad jeg jo allerede har erkjendt. Det Spørgsmaal, som gjør sig gjældende ved denne Sag, er jo aabenbart, om overhovedet Lærernes Uddannelse skal være en Statssag. Imod dette har man gjort Indvendinger, og det meget stærke Indvendinger, idet man overveiende støttede sig til oeconomicke Grunde — det var det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Gad), der fremdrog dette, og paastod, at Lærerruddannelsen ikke behøvede at være en Statssag — og disse oeconomicke Grunde kunne være meget gode; de skulde ogsaa være medveiende, men de skulde ikke være overveiende. Der foreligger her et Spørgsmaal, som har en høiere aandelig Betydning, og den aandelige Side af Sagen bør dog veie mindst ligesaa Meget som den oeconomicke. Jeg behøver sandelig ikke det ærede Medlems Belærelse om, at her er en Beslyttelse tilstede for de unge Mænd,